

Н.В. Бакало, к.е.н., доцент
А.О.Черкащенко, І.В.Гютюнник студенти
*Полтавського Національного технічного університету
імені Юрія Кондратюка*

СУЇЦИД: ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ

Суїцид (лат. *suicidium*, від *sui caedere*, "вбити себе") є дією умисного спричинення власної смерті [1].

Суїцид часто вчиняють з відчаю, причину якого нерідко відносять до психічних захворювань таких як депресія, біполярний розлад, шизофренія, алкоголізму чи наркотичної залежності. Добровільний вихід з життя — явище, безумовно, негативне і з ним необхідно боротися, це з одного боку, а з іншого — дія суто індивідуальна.

Самогубство в сучасні часи вважається одним із найстрашніших гріхів, на який зважаються зневірені індивіди. Такий вчинок є не лише проблемою особистості, а й суспільства в цілому. Адже суїцид – це явище соціальне, тому, що саме стан суспільного середовища спонукає індивіда до вчинку позбавлення себе життя [3,4].

До методів суїциду включають: повішання, отруєння пестицидами та вогнепальну зброю. Щороку від 800 000 до мільйона людей вмирають через самогубство, що складає 10-ту за чисельністю причину смерті у всьому світі. Рівень самогубств серед чоловіків вищий ніж серед жінок, чоловіки в три-чотири рази більш схильні до суїциду ніж жінки. За оцінками, щороку відбувається від 10 до 20 мільйонів спроб самогубства без смертельних наслідків. Спроби найбільш поширені серед молодих людей та жінок.

Суїцидальна поведінка — поняття більш ширше і окрім суїциду, включає в себе суїцидальні замаху, спроби та прояви [2,5]. До замахів відносяться всі суїцидальні акти, котрі не закінчились літально по причині, незалежній від суїцидента. Суїцидальними спробами вважають демонстративно-установчі дії, при яких суїцидент частіше всього знає про безпеку здійснюючого ним акту. До суїцидальних проявів відносяться

думки, вислови, натяки, які не супроводжуються якими-небудь діями, направленими на позбавлення себе життя.

Соціологія суїциду Еміля Дюркгейма

Дослідження проблеми самогубства привертало увагу Дюркгейма з кількох причин. По-перше, самогубство – це «чітко окреслена група фактів», які можна легко визначити. По-друге, соціолог розглядав свою роботу як застосування до емпіричного матеріалу основних принципів соціологічного методу, викладених у «Правилах...»: вивчення соціального факту як речі, визнання існування особливої, суспільної реальності, яка не залежить від волі окремих індивідів [6,7].

Праця «Самогубство» тісно пов'язана з вивченням вченим поділу праці, у якому Дюркгейм вбачає ознаку нормального та сприятливого розвитку суспільства. Соціолог зазначає, що в сучасному суспільстві людина більше задоволена своїм становищем, аніж у попередніх суспільствах і це привертає увагу до зростання числа самогубств, як вияву й доказу певних, можливо, патологічних рис організації суспільного життя. Вже у книзі «Про поділ суспільної праці» присутній аналіз патологічних рис суспільства – аномалії, відсутність та дезінтеграція норм – поняття яке переважає при аналізі самогубств. Отже, вивчення аспекту самогубства, стосується патологічного аспекту життя сучасних суспільств і спрямоване на виявлення зв'язку індивідуума з колективом. Дюркгейм прагнув показати, як колектив впливає на окремих індивідів. З цього боку явище самогубства викликає надмірний інтерес, бо немає нічого більш індивідуального, ніж факт позбавлення себе життя.

Список використаних джерел:

1. <http://uk.wikipedia.org/wiki>
2. Васильчук М.В., Медвідь М.К., Сачков Л.С. Збірник нормативних документів з безпеки життєдіяльності. - К.: Фенікс, 2000. - 896 с.
3. Змановська Е. В. Девиатология: (Психология отклоняющегося поведения): Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. - М.: Издательский центр "Академия", 2003.- 288 с.
4. Максимова Н.Ю. Воспитательная работа с социально дезадаптированными школьниками: Методические рекомендации. - К.: ІЗМН, 1997. - 136 с.

5. Овчарова Р.В. Технологии практического психолога в образовании: Учебное пособие для студентов вузов и практических работников. - М.: ТЦ "Сфера", 2000. - 448 с.

6. Организация и содержание деятельности психологической службы образования. Методические рекомендации для руководителей средних общеобразовательных учреждений - Одесса: ИУУ, 1999 -76 с.

7. Пачковський Ю.Ф., Корнієнко І.О Проблеми молоді: соціолого-психологічні аспекти вивчення та діагностики // Збірник науково-методичних матеріалів для роботи з дітьми, що зазнали насильства. - Львів: ВНТЛ, 1999 - 68с.

УДК 332.055.3:334.76

Р.І. Біловол, к.е.н., доцент

О.М. Коломієць, студент

*Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

ДІАГНОСТИКА НЕДОЛІКІВ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ ЇХ ВИЯВЛЕННЯ ТА УСУНЕННЯ

Діагностика стану системи управління підприємством дає змогу виявити його недоліки, які можна певним чином описати за допомогою таких ознак як масштаб, час існування, можливість, та спосіб і час їх усунення. Характер недоліків залежить від причин, що їх породили, які, у свою чергу, є наслідком стану функціонування системи управління підприємством.

Тому недоліки доцільно поділити на системні і несистемні. Недоліки в управлінні підприємством, що зумовлені причинами несистемного характеру, мають випадковий характер, що спричиняється порушенням стану елементів системи управління, які не приводять до втрати її властивостей або появи негативних властивостей. Системні причини пов'язані зі станом системи управління підприємства, тобто зумовлені властивостями самої системи управління, які зумовлені станом її елементів та характером їх взаємозв'язку [1, с. 342].

Ознаки системних недоліків в управлінні підприємством можуть бути численні. До таких слід віднести: